

TERMÍN: 25.12.2022

xx24566xx
Recenzia A
Daniel Klimovský
daniel.klimovsky@vlada.gov.sk
<i>Prosím nezasahujte do tejto tabuľky</i>

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Daniel Klimovský**NÁZOV MATERIÁLU: **Nie je to chyba, je to voľba**TYP VÝSTUPU*[1]: **komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo vnútra SR - Inštitút správnych a bezpečnostných analýz**AUTORI/KY: **Tomáš Černěňko, Oliver Tomečko**

SPOLUAUTORI/KY: - ; - ; - ; -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **1****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	Celý dokument	V dokumente sa opakovane objavujú drobné gramatické chyby, napr. prvý krát je uvádzané oddelene, no podľa pravidiel slovenského jazyka sa takéto slovné spojenie píše spolu, teda: prvýkrát; za bodkou sa v slovenskom jazyku používa medzera a teda	Bolo by vhodné, aby text dokumentu prešiel jazykový editor.	Zpracované. Text prešiel jazykovou korekciou.

		neuvádzame p.b., ale p. b. a podobne.		
2	Časť Úvod, 2. Odsek	Minimálne v rovine politickej diskusie sa pri zdôvodňovaní výhod spojených volieb zdôrazňovala aj finančná úspora zo strany štátu pri takejto forme volieb.	Je to tu vhodné uviesť, ak sa na tomto mieste uvádzajú rôzne dôvody, prečo boli schválené na pôde NR SR spojené voľby.	Nezpracované. V texte sa odvolávame na dôvodovú správu k zákonu č. 73/2017 Z. z. V zmysle ktorej „ Realizácia navrhovaného zákona nepredpokladá výrazné úspory verejných prostriedkov a nemá vplyv na životné prostredie ani na zamestnanosť.“ Spomínané politické deklarácie o úspore tak nie sú v súlade so zákonodarcom schváleným odôvodnením, a tak to ani nie je pre analýzu relevantné.
3	Str. 4, časť Miera platnosti, 3. odsek	Nachádza sa tam aj táto veta: Pribudla aj druhá sada hlasovacích lístkov, v prípade Bratislavy a Košíc boli hlasovacie sady lístkov tri. troch), rovnako tak farebne odlišených, sád hlasovacích lístkov. Je tam koniec zátvorky, no nepredchádza mu začiatok zátvorky a je	Ide o gramatickú a zároveň o štylistickú úpravu. Spomínanú poznámku je potrebné naplniť textom, alebo odkaz v texte na túto poznámku je potrebné odstrániť.	Zpracované.

		<p>tam uvedené, že sady lístkov boli tri. troch, čo gramaticky nesedí. Celkovo je tá veta však málo zrozumiteľná a mala by byť preformulovaná.</p> <p>Objavuje sa tam v texte aj odkaz na poznámku pod čiarou č. 4, no daná poznámka je prázdna.</p>		
4	Celý dokument	<p>Na niektorých miestach sa uvádza VÚC, na iných samosprávne kraje. Legislatíva síce používa obidva pojmy, no pre pohodlie čitateľa je vhodné používať iba jeden z týchto pojmov.</p> <p>Mimochodom, nikde v dokumente som nenašiel, že média prispievali k zmätku tým, že veľmi extenzívne sa používal aj pojem župné voľby, či voľby županov, ktoré však v oficiálnych dokumentoch neboli uvádzané. U časti voličov takéto označovanie v rámci predvolebného informovania mohlo pôsobiť zmätočne.</p>	Ide o doplnenie textu.	Zpracované. Zosúladené na samosprávne kraje.
5	Str. 6, graf č. 3	Nevhodné grafické spracovanie grafu – nerozumiem, prečo je použitý líniový graf. Cieľom autorov v tomto prípade nie je zachytiť nejaký vývoj...	Navrhujem, aby bol použitý iný druh grafického spracovania grafu (napr. taký, ako je to pri grafe č. 2). A ak chcú autori zdôrazniť rozdiely pri voľbách do OSK, môžu usporiadať samosprávne kraje napríklad od kraja s najnižšou chybovosťou, po najvyššiu, čím upriamia	Zpracované.

			pozornosť čitateľa na analyzovaný prvok ešte priamejšie.	
6	Poznámky pod čiarou č. 8 a 10	V týchto poznámkach je vysvetlená štatistická metóda priestorovej autokorelácie, indikátor LISA. Nevie, kto je hlavnou cieľovou skupinou tohto dokumentu, no ak do nej patrí aj širšia skupina tvorcov verejných politík, potom by bolo vhodnejšie (napr. v poznámke pod čiarou) zjednodušené vysvetliť túto metódu a neponúkať iba použitý odkaz.	Ide o návrh úpravy, resp. doplnenia textu.	Zpracované. Vysvetlenie doplnené do poznámky pod čiarou č. 6 (pôvodne poznámka č. 8).
7	Zhrnutie, ods. 4	Po prečítaní celého dokumentu som sa vrátil k zhrnutiu a nachádza sa tam aj toto konštatovanie: „Na potvrdenie priestorových zoskupení (klastrov) sme použili štatistickú metódu, ktorá ich meria a vyhodnocuje (LISA). Prostredníctvom tejto metódy sme zistili, že priestorová koncentrácia nízkej miery platnosti pre voľby predsedu samosprávneho kraja je štatisticky identifikovateľná na juhu stredného a východného Slovenska. V týchto oblastiach je prítomná menšina maďarskej národnosti, pričom kandidát maďarskej národnosti na predsedu samosprávneho kraja tu absentoval.“ Jeho obsah úplne nezodpovedá zisteniam, pretože ich skresľuje. Ved' na	Ide o obsahové zosúladenie rôznych častí dokumentu a zároveň tu uvádzam interpretačnú úvahu, ktorá sa ponúka v súvislosti s dosiahnutými výsledkami.	Zpracované Na str.7 predposledný odsek bola na koniec odseku doplnená veta v zmysle, že aj v iných identifikovaných zhlukoch mohli existovať podobné motívy pre správanie voličov (napr. v oblastiach s výrazným zastúpením rómskej menšiny). Najvýraznejší klastor nízkych hodnôt miery platnosti bol v regióne Gemer, čo je juh stredného a východného Slovenska (vyplýva z obrázka 8 –

		<p>str. 9 je uvedené aj toto: „Najvýraznejší klaster nízkych hodnôt miery platnosti je evidentný v obciach regiónu Gemer, v okolí mesta Vranov nad Topľou a v obciach okresov Gelnica a Spišská Nová Ves.“</p> <p>Okolie Spišskej Novej Vsi, ale ani okolie Gelnice či Vranova nad Topľou by som geograficky nezaradzoval do oblasti „juhu východného Slovenska“. Navyše, z hľadiska zastúpenia etnických a národnostných skupín ide o oblasti, kde je početne zastúpená napríklad aj rómska menšina a tak úvaha o menšine maďarskej národnosti môže byť spochybnená. Samozrejme, tu nehovorím o nejakom probléme so vzdelanostnou úrovňou, pretože to by sa prejavilo vo vzťahu k všetkým hlasovaniam a nie iba k vybranému hlasovaniu.</p>		<p>významnosť LISA). Ďalšie boli v okolí mesta Vranov nad Topľou a v obciach okresov Gelnica a Spišská Nová Ves.</p> <p>Zhrnutie bolo upravené a doplnené o ďalšie oblasti v zmysle pripomienky.</p>
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Súhlasím s formálnym i obsahovým vysporiadaním sa s mojimi pripomienkami zo strany analytickej jednotky.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.